

Søknad

Søknadsnr.	2013-0025	Søknadsår	2013	Arkivsak
Støtteordning	Bolyst 2013			
Prosjektnavn	Regionalt vertskap i Midt-Troms			

Kort beskrivelse

Utvikling av regionalt vertskap i Midt-Troms. Prosjektet ønsker å gjøre Midt-Troms mer attraktiv for tilflytting og varig bosetting. Tidligere prosjekt i regionen har avdekket at det offentlige, bedrifter og lokalsamfunnet forøvrig har mye å vinne på å bli mer bevisst og mer profesjonell i vertskapsrollen. Prosjekt mål skal realiseres gjennom regional kompetansebygging, etablering av et regionalt vertskap i Midt-Troms og aktiv inkludering av enkeltmennesket.

Prosjektbeskrivelse

Midt-Troms omfatter 8 kommuner midt i Troms, fra kyst til innland, med en befolkning på ca. 30000 personer. Regionen trenger innbyggere og arbeidskraft og har gjennomført ulike prosjekter med tema tilflytting og bolyst, senest prosjektet "Det gode liv i nord" i regi av Midt-Troms regionråd (www.midt-troms.no/detgodeliv). Funn i dette prosjektet viser at det er behov for et mer profesjonelt og regionalt vertskap som tar hensyn til mennesket som enkeltindivid, uavhengig av språk, hudfarge og statsborgerskap.

Vi ønsker oss innbyggere og arbeidskraft, men glemmer ofte at det er menneskene som kommer. Prosjektet skal gjøre Midt-Troms til en mer attraktiv region for tilflyttere og varig bosetting gjennom å skape bevissthet omkring tilflytting og inkludering. Regionen skal profesjonalisere vertskapet, der kommunene, bedrifter, offentlige statlige etater, enkeltpersoner og lag/foreninger har ulike roller. Prosjekt mål skal realiseres gjennom regional kompetansebygging, etablering av et regionalt vertskap og aktiv inkludering av enkeltmennesket. Samarbeid skal skje på flere områder, der felles informasjon, arrangement og andre tiltak, spesielt strategier rundt boligbygging er stikkord. Noen tiltak vil være differensierte, f.eks. arbeid rundt norskopplæring.

Regionen er allerede godt i gang med arbeid rundt dette gjennom blant annet ovennevnte prosjekt «Det gode liv i nord». Felles samarbeid med Husbanken rundt tema bolig og med Forsvaret når det gjelder tilflytting av forsvarsfamilier er andre eksempler. «Regionalt vertskap i Midt-Troms» vil bygge videre på erfaringer og resultater fra dette. Prosjektet skal også jobbe for å sette i gang til ny forskning på området.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Midt-Troms regionråd	Boks 46 9305 FINNSNES	91182304
Kontakt-			91182304

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
person	Herbjorg Valvåg	Boks 46 9305 FINNSNES	
Prosjekt- leder	Midt-Troms regionråd	Boks 46 9305 FINNSNES	91182304

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja

Det gode liv i nord, prosjekt 2010 - 2013. Troms fylkeskommune. 900 000 (2010 - 2013).

Forskningsdagene i Midt-Troms 2010 - 2012, tre enkeltsøknader. Troms fylkeskommune.

Rast i kunst. 2010. Troms fylkeskommune, tilsammen 300 000

Spesifikasjon**Bakgrunn**

Midt-Troms omfatter 8 kommuner fra kyst til innland midt i Troms, med en befolkning på ca. 30000. Regionen har gjennomført ulike prosjekter med tema tilflytting og bolyst, senest prosjektet "Det gode liv i nord" i regi av Midt-Troms-regionråd. Funn i dette prosjektet er:

- Det er tre ulike grupper arbeidsinnvandrere til regionen: 1. De som blir drevet av arbeidsledighet (ulike årsaker) til å søke lykken et sted i Nord-Norge. 2. De som ønsker å realisere sin drøm om et godt liv nord for polarsirkelen i et land der arbeidslivskvalitet og oppvekstvilkår for barn er bedre enn i hjemlandet. 3. Den tredje gruppen kommer i all hovedsak på grunn av ønske om nye utfordringer i jobbsammenheng.
- Midt-Troms, og noen ganger Norge, er ofte et tilfeldig valg for alle disse gruppene, gjerne avhengig av hvor det er mulig å få arbeid. Få ønsker seg spesifikt til Midt-Troms, for det er mange andre attraktive steder i Norge. De som spesielt ønsker seg hit har ofte venner eller slektninger som allerede bor her.
- Alle grupper, men spesielt de med Norge som førstevalg, opplever at det inntrykket de hadde som turister i Norge ikke nødvendigvis stemmer overens med virkeligheten: Gjestfriheten er mindre overfor tilflyttere enn turister. Kanskje er den så gjestfrie nordlendingen en myte? Mer eller mindre store startvansker oppleves av så å si samtlige, dette gjelder både den byråkratiske og den sosiale siden; på jobb og i fritida. Spesielt det å skaffe en egnet bolig er en utfordring. Medflyttere bruker ofte lang tid på å finne seg en jobb. Lykkes de ikke, er paret eller familien gjerne på flyttefot igjen etter en periode.
- Offentlige etater og instanser som bank og forsikring kan fremstå som lite koordinerte og samsnakket for de som er i en innvandringsprosess. Dette skyldes ofte uvitenhet og/eller mangel på tid. Det er flere eksempler på hvor slike utfordringer har ført til at tilflyttere vurderer å forlate eller har forlatt regionen. Å få tildelt personnummer raskt nok, slik at man er i stand til å organisere et liv i Norge, oppleves av mange som flaskehals.
- Språk er en viktig forutsetning for å kunne få jobb i regionen, og de fleste arbeidsgivere ønsker ikke å bruke engelsk som et overgangsspråk unntatt i de tilfellene der arbeidskraftmangel er prekær. I fiskerinæringen, landbruksnæringen og byggebransjen, samt noen enkeltbedrifter, er situasjonen en annen. Muligheter for språkopplæring i kombinasjon med jobb på dagtid er for dårlig i flere Midt

Tromskommuner.

- Man ønsker seg innbyggere og arbeidskraft, men glemmer ofte at det er "hele" mennesker som kommer med sine kulturer, tradisjoner, drømmer og verdier. Opplevelsen av å bli tatt godt imot er ofte avhengig av tilfeldigheter. Vertskapsrollene som de ulike instansene har, må defineres klarere, utvikles og koordineres.
- Ofte er medflyttere barn som ikke har valgt sitt nye bosted selv. I Midt-Troms har barn til innflytterne veldig ulike erfaringer når det gjelder å bli inkludert i lokalsamfunnet. Flere opplever at det er vanskelig å få venner og bli en del av fellesskapet på skolen og i fritida. Men når barn og unge blir inkludert og trives, øker sjansen for at en familie blir.

Funnene er i samsvar med resultater fra tilflyttingsprosjekt i andre regioner i Norge. Forøvrig er det lav arbeidsledighet i Midt-Troms, og utdanningsnivået er lavt sammenlignet med andre regioner. Prognoser og framskrivninger gjort av blant annet Troms fylkeskommune, NAV, SSB og Sparebanken Nord-Norge indikerer at behovet for arbeidskraft vil øke i årene fremover, også i Midt-Troms. Samtidig øker andelen eldre. Sentraliseringen fører fremdeles til nedgang i befolkningstall i flere kommuner i Midt-Troms. De minste er rammet sterkest. På den andre siden er Norge et attraktivt land for tilflytting for tiden, spesielt fra andre europeiske land. Godt vertskap er viktig for kommuner og næringsliv i Midt-Troms.

Prosjekt mål

Gjøre Midt-Troms til en mer attraktiv region for tilflyttere og varig bosetting gjennom å skape bevissthet og profesjonalisere vertskapet der aktører som kommune, næringsliv, statlige etater, enkeltpersoner og lag/foreninger har ulike roller.

Delmål:

Rekruttering av arbeidskraft til ledige stillinger.
Mer varig bosetting hos tilflyttere.
Forskning rundt tema tilflytting og vertskap.
Erfaringsdeling med andre regioner i Norge.
Utvikling av stabile og interkommunale vertskapsfunksjoner.
Tilrettelagt boligbygging i regionen.

Forankring

Forankret gjennom:

Styret i prosjektet "Det gode liv i nord" er administrativt råd i Midt-Troms, dvs. rådmenn i kommunene Bardu, Berg, Dyrøy, Lenvik, Målselv, Sørreisa, Torsken og Tranøy. I vedtak av 23.1.2013 ble prosjektet bedt om å videreutvikle tankegangen om et regionalt vertskap, blant annet gjennom et seminar som skal munne ut i etablering av en arbeidsgruppe som jobber videre med dette. Seminaret arrangeres 15. mai 2013 i Dyrøy.

Midt-Troms regionråd vil være prosjekteier. Regionalt vertskap i Midt-Troms viderefører arbeidet fra blant annet dette prosjektet. Vedtak ettersendes. Regionrådet eier også prosjektet "Det gode liv i nord" (2010 - 2013) og jobber på regionalt plan med bolig, i samarbeid med husbanken.

Den nye stortingsmeldingen 13/2012 - 2013 (KRD): "Innvandring og vekst i folketalet i fleire kommunar gjer at tilgang på bustader og inkludering av tilflyttarar blir ein viktigare del av samfunnsutviklingsarbeidet" (Kap. 1.2.2.); I kap. 3.1.9 om inkludering av tilflyttarar:

"Distriktskommunar treng folk til å skape liv og kraft i lokalsamfunna, og verksemder treng stabile og kompetente arbeidstakarar.(...)Mykje av folkeveksten i distriktskommunane dei seinare åra skriv seg frå innvandring. Innvandrarar representerer potensial for kommunar som ynskjer å halde på eller auke folketalet og for verksemder som treng arbeidskraft. (...) Alle må kunne delta og bidra i arbeids- og samfunnsliv. Difor har regjeringa som sitt viktigaste mål i integreringspolitikken å syte for at alle som bur i Noreg, får brukt ressursane sine og teke del i fellesskapen."

Prosjektorganisering

Midt-Troms regionråd er prosjekteier. Prosjektet vil få en styringsgruppe, en referansegruppe og en prosjektleder, når finansieringen er klar.

Samarbeidspartnere

Midt-Troms regionråd med sine 8 kommuner Bardu, Berg, Dyrøy, Målselv, Lenvik, Tranøy, Torsken og Sørreisa.

Offentlige etater: NAV, Skatt Nord, lokalt politi

Skole og barnehager: Kommunene og videregående skoler i regionen

Senja næringshage

Dyrøyseminarsenteret KF

Næringsliv i Midt-Troms, blant annet gjennom enkeltbedrifter, næringshagene, næringsforeninger mv.

Troms fylkeskommune

Distriktssenteret

Husbanken

Tilflyttere og innbyggere i Midt-Troms

Aktiviteter

Aktivitet 1: Regional kompetansebygging. Bevisstgjøring rundt og viktighet av det å være en god vert for sine tilflyttere. En aktiv media- og kommunikasjonstrategi er viktig. Temaet settes allerede i mai 2013 på dagsorden på en konferanse om regionalt vertskap (finansiert gjennom prosjektet "Det gode liv i nord").

Aktivitet 2: Hvordan utøve godt regionalt vertskap? Bruke resultat fra prosjektet "Det gode liv i nord" for å utarbeide en modell. Stikkord er: Registrering av tilflyttere, tilflytterarrangement, ungdomstiltak, innflytterdager i samarbeid med offentlige instanser, nettverksbygging, henvisningskompetanse, samarbeid med turistbransjen.

Aktivitet 3: Web-portal som utfyller og/eller erstatter noe av informasjon på kommunale nettsider, www.midt-troms.no/detgodeliv, www.oppdagtroms.no og eventuelle andre sider. Portalen skal kunne gi interesserte og tilflyttere i alle aldre informasjon på flere språk om muligheter for jobb (linker, kompetansebehov, kompetansekartlegging, bedriftsetablering, bolig, norskkurs, fritid mv.

Aktivitet 4: Norskopplæring. Få oversikt over på hvilken måte dette tilbys pr i dag. Hvordan kan man

legge bedre til rette for tilflyttere uten rett til norskopplæring, og de som ønsker å kombinere jobb og språkopplæring?

Aktivitet 5: Kartlegging av kompetanse og kompetansebehov. Innsamlede data skal bli brukt aktivt ved rekruttering til bedrifter og styrer i næringslivet i Midt-Troms. Det er startet en jobb med kompetansekartlegging i Midt-Troms, men bedrifters fremtidige behov for kompetanse vet vi lite om pr i dag. Fylkesprognoser og KS sitt verktøy for kartlegging av kommunalt kompetansebehov vil være blant ressursene. Næringshagene i regionen, profilgruppen og næringsforeninger er aktuelle samarbeidspartnere.

Aktivitet 6: Fokus på bolig. Midt-Troms er allerede i en prosess der boligpolitiske spørsmål drøftes, og tiltak for å bedre boligsituasjonen for tilflyttere planlegges. Regionen har vært representert på Husbankens boligkonferanse i Bodø i februar 2013. Det er også etablert et samarbeid med Husbanken, som vil være til stede i Midt-Troms under møter både for kommunene og for publikum/næringsdrivende i byggebransjen. Å kunne tilby bolig til leie og salg for tilflyttere er avgjørende om en ønsker å være attraktiv som bokommune. Rapporten "Derfor blir vi her" (NIBR 2012:5) avdekket at "Innvandrerne (...) er sterkt motivert for å eie egen bolig. (...) Kjøp av bolig signaliserer et langsiktig ønske om å bo i kommunen, noe som gir tillit hos lokalbefolkningen. Mange opplevde boligkjøpet som et vendepunkt. Da skjønte naboene og andre at «innvandrerene» ville etablere seg på stedet og bli en av dem. For mange var kjøp av bolig inngangsbilletten til å bli inkludert." Dette er et meget viktig signal å ha med seg, og bekreftes også av erfaringer i Midt-Troms regionen.

Aktivitet 7: Følgforskning. Vi "speiler" Midt-Troms. Hvordan oppfatter vi oss selv som verter, hvordan oppfatter tilflyttere oss i vertskapsrollen? Dette kan være et mulig tema for fremtidige masteroppgaver eller doktorgrad. Et feltarbeid med ca. 30 intervju i perioden 2009 - 2013 er utført i regi av prosjektet Det gode liv i nord. Dette blir en bok som utgis høsten 2013. Intervjuene indikerer at vertskapsrollen oppfattes til dels svært ulikt av tilflyttere og lokalsamfunn. Dette bør gi grunnlag for videre, forskningsbasert arbeid rundt temaet. Fra prosjektet Det gode liv i nord tar vi allerede nå kontakt med aktuelle forskningsinstitusjoner for å få i gang slik forskning.

Målgrupper

Norske og utenlandske tilflyttere
Kommunene i Midt-Troms
Næringsliv i Midt-Troms
Innbyggere i Midt-Troms
Troms fylke - erfaringsdeling

Resultat

Webportal: En portal med god brukervennlighet og tilpasset språkprofil er opprettet. Drift av denne er sikret gjennom aktiv oppdatering via flere. Tilflyttere finner lett informasjon om regionen. Målbart gjennom besøk på websiden og flyttestatistikk.

Regional vertskapsfunksjon: Tilflyttere benytter seg av tjenesten som tilbyr personlig oppfølging. Kontaktene har et godt nettverk blant offentlige instanser som er involvert når folk flytter til

regionen. Målbart gjennom antall kontaktpunkt og handling i etterkant og antall arrangement i løpet av prosjektperioden. Målbart også narrativt gjennom skildring av tilflytters opplevelser.

Norskopplæring: Flere kan få opplæring utenfor vanlig arbeidstid. Målbart gjennom antall deltagere.

Kompetansekartlegging: Kartlegging av behov for kompetanse og eksisterende kompetanse skal gjøres og bli brukt aktivt i rekruttering av arbeidskraft.

Bolig: Bolig er ingen hindring for tilflytting til den enkelte kommune.

Følgforskning: Etter prosjektperioden skal det være igangsatt en masteroppgave eller et doktorgradsarbeid med vertskap og tilflytting i regionen som tema.

Effekter

Midt-Troms er en region det er lett å flytte til.

Innflyttere opplever å bli tatt godt imot og inkludert i lokalsamfunnet.

Bedrifter er mer åpne for å ansette utenlandske innbyggere og får tak i den kompetansen de trenger.

Forskning gir oss kunnskap om vertskap i regionen og generelt.

Økt boligbygging som resultat av målrettet boligpolitikk og økt tilflytting.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Prosjektperiode over 3 år fra finansieringen går i orden.

Høsten 2013:

Aktivitet 1,2

Våren 2014:

Aktivitet 1,2,3,5,7

Høsten 2014:

Aktivitet 1,2,3,4,5,7

Våren 2015:

Aktivitet 1,2,4,6,7

Høsten 2015:

Aktivitet 1,4,6,7

Våren 2013 og ev. våren 2016: Prosjektutvikling, prosjektledelse og administrasjon.

Kostnadsplan

Tittel	2013	2014	2015	2016	2017	SUM
Innkjøp av tjenester	200 000	150 000	100 000			450 000
Konseptutvikling	100 000	200 000	50 000			350 000
Møter og reiser	80 000	80 000	80 000			240 000
Prosjektledelse og administrasjon	620 000	620 000	620 000			1 860 000
Publisering	100 000	200 000	150 000			450 000
Rapportering og dokumentasjon	100 000	100 000	150 000			350 000
Samlinger og prosess	100 000	100 000	100 000			300 000
Sum kostnad	1 300 000	1 450 000	1 250 000			4 000 000

Finansieringsplan

Tittel	2013	2014	2015	2016	2017	SUM
Egeninnsats og partnere	325 000	362 500	312 500			1 000 000
Kommunal- og regionaldepartementet	650 000	725 000	625 000			2 000 000
Troms Fylkeskommune	325 000	362 500	312 500			1 000 000
Sum finansiering	1 300 000	1 450 000	1 250 000			4 000 000

Geografi

1900-Troms, 1922-Bardu, 1924-Målselv, 1925-Sørreisa, 1926-Dyrøy, 1927-Tranøy, 1928-Torsken, 1929-Berg, 1931-Lenvik

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Intervju Angelika Strobel side1.pdf	2 202 252	08.03.2013
Intervju Angelika Strobel side2.pdf	2 129 909	08.03.2013
Presseomtale det gode liv i Vangsvik.pdf	316 740	08.03.2013